

**Slezská univerzita v Opavě
Fakulta veřejných politik v Opavě**

Přijímací řízení pro akademický rok 2017/2018

PÍSEMNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA

Studijní program: N 6702 Mezinárodní teritoriální studia
Studijní obor: Středoevropská studia
Verze: ÚSES P 001

1. **Vysvětlete pojem „etnická čistka.“ Jedná se o:**
 - a) násilnou asimilaci menšinové populace
 - b) násilné odstranění určitého národa z konkrétního teritoria**
 - c) přípravnou fázi genocidy
 - d) návrat původního obyvatelstva na konkrétní území, ze kterého byli dříve vysídleni

2. **Atomizovaný stranický systém byl dle typologie G. Sartoriho:**
 - a) v České republice mezi lety 1993 – 1996
 - b) v Polsku mezi lety 1991 - 1993**
 - c) v Maďarsku mezi lety 1990 - 1994
 - d) v Rakousku mezi lety 1986 - 2000

3. **Mezi poměrné volební systémy řadíme:**
 - a) systém prvního v cíli
 - b) systém alternativního hlasování
 - c) systém simultánního hlasování
 - d) systém jednoho přenosného hlasu**

4. **Ve volbách do zastupitelstev obcí se v České republice při přepočtu hlasů na mandáty používá dělitel:**
 - a) d'Hontův dělitel**
 - b) upravený d'Hontův dělitel
 - c) dělitel Imperialli
 - d) dělitel se nepoužívá, protože se jedná o většinový volební systém

5. **Ve volbách do obecního zastupitelstva disponuje volič:**
 - a) jedním hlasem
 - b) čtyřmi hlasy
 - c) počtem hlasů, který odpovídá velikosti zastupitelstva**
 - d) počtem hlasů, který odpovídá polovině velikosti zastupitelstva

6. **V únoru 2017 byl prezidentem Německa zvolen:**
 - a) Frank-Walter Steinmeier**
 - b) Sigmar Gabriel

- c) Alexander Van der Bellen
 - d) Angela Merkel
7. **Mezi znaky totalitarizmu, které uvádí G. Sartori, nepatří:**
- a) totální rozšíření a pronikání moci státu
 - b) ideologizace politiky v podobě politického náboženství
 - c) politické ovládnutí všeho, včetně mimopolitické oblasti člověka
 - d) **masový teror**
8. **Mezi typy stranických systémů, vymezených M. Duvergerem nepatří:**
- a) systém s jednou stranou
 - b) systém se dvěma stranami
 - c) **systém dvou a půl strany**
 - d) systém multipartijní
9. **Která ze spolkových zemí Německa je nelidnatější, a proto má silnější zastoupení na celostátní úrovni?**
- a) Bádensko-Würtenbersko
 - b) **Severní Porýní-Vestfálsko**
 - c) Berlín
 - d) Prusko
10. **Nejméně významnou z uvedených stranických rodin napříč Evropou je:**
- a) **agrární strany**
 - b) liberálové
 - c) konzervativci
 - d) socialisté a sociální demokraté
11. **Kdo byl zvolen v r. 1922 prvním prezidentem druhé Polské republiky?**
- a) Józef Pilsudski
 - b) **Gabriel Narutowicz**
 - c) Eugeniusz Niewiadomski
 - d) Edward Śmigły-Rydz
12. **Jaké tvrzení o Versailleské mírové smlouvě je nepravdivé?**
- a) **Znamenala pro Německo ztrátu Pomořanska a Východního Pruska.**
 - b) Na jejím základě muselo Německo platit obrovské reparace vítězným mocnostem.
 - c) Určovala, že Německo je vinno rozpoutáním světové války v r. 1914.
 - d) Znamenala pro Německo ztrátu rozsáhlých oblastí Slezska.
13. **V jakém roce byla podepsána Rakouská státní smlouva?**
- a) 1953
 - b) 1954
 - c) **1955**
 - d) 1956

14. **Co můžeme říci o 2. Vídeňské arbitráži?**
- a) Oddělila od Česko-Slovenska jižní Slovensko a jižní část Podkarpatské Rusi, které připadly Maďarsku.
 - b) Byla podepsána v r. 1939.
 - c) **Rozdělila území Sedmihradska mezi Maďarsko a Rumunsko.**
 - d) Jejimi signatáři bylo Německo, Francie, Itálie a Velká Británie.
15. **Jaká událost, která se odehrála mezi srpnem a říjnem 1944, významně usnadnila nástup komunismu v Polsku?**
- a) **Varšavské povstání**
 - b) Jaltská konference
 - c) Referendum 3x Ano
 - d) Série voleb do sejmu a do senátu
16. **Které politické strany nebyly součástí tzv. Národní fronty v Československu v letech tzv. 3. republiky?**
- a) ČSSD
 - b) ČSNS
 - c) KSČ
 - d) **Agrárníci**
17. **Co nemůžeme říci o Marshallově plánu?**
- a) Jednalo se o plán americké poválečné hospodářské podpory Evropě.
 - b) O přijetí plánu jednalo i sovětsí zástupci.
 - c) **Československá vláda plán v červnu 1948 přijala.**
 - d) Plán nepřijala žádná ze zemí formujícího se východního bloku.
18. **V jakém roce se odehrálo první sjednocení Německa?**
- a) 1866
 - b) 1870
 - c) **1871**
 - d) 1888
19. **Kdo stál v čele polského odborového hnutí Solidarita?**
- a) W. Jaruzelski
 - b) **L. Walesa**
 - c) E. Gierek
 - d) A. Kwaśniewski
20. **Jaké události se nestaly v r. 1956?**
- a) Maďarské povstání
 - b) XX. sjezd Komunistické strany sovětského svazu
 - c) Poznaňské povstání
 - d) **Československá měnová reforma**

21. **Označte tvrzení, které není pravdivé o tzv. prostředníkovi v Belgii:**
- a) je jmenován panovníkem a de facto je jeho pověřencem
 - b) má jednu z hlavních rolí při sestavování vlády
 - c) **jedná se o budoucího premiéra**
 - d) hlavním úkolem je zjistit, jaký vládní program je pro parlamentní většinu nejpřijatelnější
 - e)
22. **Důsledkem federalizace a decentralizace belgického systému není:**
- a) vznik tří regionů (vlámský, valonský a Brusel-hlavní město)
 - b) změna v proceduře přijímání zákonů (zákon musí získat podporu obou hlavních jazykových komunit)
 - c) vytvoření de facto dvou stranických systémů – vlámského a valonského
 - d) **ustavení tří jazykových komunit – francouzská, vlámská a dvoujazyčná**
23. **Co neoznačujeme za „sociální partnerství“ v Rakousku?**
- a) Nástroj sociálního smíru vytvořený po 2. světové válce.
 - b) **Odkazuje k vysoké míře státních intervencí a poskytování sociálních jistot občanům.**
 - c) Model spolupráce zájmových skupin a vlády.
 - d) Zapojení zaměstnanců do praktické politiky, resp. do podílu na legislativním procesu.
24. **Jaké hlavní argumenty proti westminsterskému modelu demokracie se objevovaly v padesátých letech minulého století?**
- a) Neúměrná moc vlády jakožto exekutivního tělesa
 - b) Nedemokratická kontrola státní správy
 - c) **Monarchistické zřízení**
 - d) Asymetrický bikameralismus
25. **Jaká první země z hlediska komparativní politologie byla prvně zkoumána po britské a americké modelu?**
- a) Itálie
 - b) **Nizozemí**
 - c) Norsko
 - d) Německo
26. **Co nemůžeme označit za příklad samosprávného socialismu?**
- a) Titova Jugoslávie
 - b) Izraelské kibucy
 - c) expropriace argentinských továren po roce 2001
 - d) **Stalinistické Rusko**
27. **S jménem jakého premiéra/ky je spojen proces devoluce ve Velké Británii?**
- a) David Cameron
 - b) Margaret Thatcharová
 - c) **Tony Blair**
 - d) královna Alžběta II.

28. **Jaký volební systém je využíván ve volbách do regionálního parlamentu v Severní Irsku?**

- a) **Systém jednoho přenosného hlasu**
- b) Proporční systém rozdělování hlasů na základě D'Hondtova volební formule
- c) Jednokolový většinový systém „vítěz bere vše“
- d) Systém závislé kombinace

29. **Mezi komparativní analýzy z hlediska času nepatří:**

- a) synchronní komparace
- b) diachronní komparace
- c) komparace analogických (historických) situací
- d) **globální analýzy s maximálním počtem zemí**

30. **Mezi charakteristiky francouzského stranického systému V. republiky nepatří:**

- a) prostor pro monotematické strany
- b) **existence masových stran**
- c) volební systém vytváří tlak na vytváření předvolebních koalic
- d) bipolární multipartismus s komplexní dynamikou stranicko-politické soutěže

31. **Jaká dimenze politiky je popsána v následujícím odstavci?**

Tímto výrazem rozumíme normativní strukturální a ústavní aspekty politiky. Jedná se o institucionální prostředí, v jehož rámci dochází k politickým interakcím. Je dána pravidly hry, které vymezují hřiště, na němž se hraje. Tímto termínem tak označujeme podmínky, za nichž se politické interakce odehrávají. V našich podmínkách tato dimenze politiky konkrétně znamená ústavní pořádek, právní rámec a jimi vymezené institucionální uspořádání.

- a) Political
- b) **Polity**
- c) Politics
- d) Policy

32. **Který z teoretických přístupů k politice je popsán v následujícím odstavci?**

Tento přístup se uplatnil od poloviny 60. let 20. století. Navazuje především na Marxovu teorii společnosti. Z Marxe převzal přesvědčení o tom, že dějiny všech společností jsou dějinami třídních bojů a že dynamiku dějinného vývoje zajišťují proměny výrobní (ekonomické) základny společnosti. V rámci tohoto přístupu má politická věda sloužit nejen k analýze současného stavu společnosti, ale především ke kritice tohoto stavu.

- a) Ontologicko-normativní přístup
- b) Epistemologicko-realistický přístup
- c) **Dialekticko-historický přístup**
- d) Empiricko-analytický přístup

33. **Která z funkcí nenáleží k funkcím výkonné (exekutivní) moci?**

- a) **Tvorba legislativy**
- b) Ceremoniální funkce
- c) Tvorba politik
- d) Byrokratické řízení

34. Který z uvedených konceptů můžeme považovat za praktický koncept ideologie podle Michaela Freedena?

- a) Svoboda
- b) **Welfare state**
- c) Řád
- d) Autorita

35. Liberalismus klade důraz na:

- a) autoritu
- b) tradici
- c) hierarchii
- d) **svobodu**

36. Jaký volební systém se používá při volbách do Prezidenta ČR?

- a) Smíšený volební systém
- b) Poměrný volební systém
- c) **Většinový volební systém**
- d) Systém alternativního hlasování

37. Jakému režimu odpovídají následující znaky?

Prezident ve svých rukou soustřeďuje moc hlavy státu a šéfa exekutivy, ale o výkonnou moc se musí dělit s premiérem a vládou. Problém nastává, když prezident a premiér jsou z odlišného politického tábora – vzniká tak tzv. kohabitace. Prezident jmenuje premiéra, ale vláda nenesou politickou odpovědnost vůči parlamentu. Parlamentu není odpovědný ani prezident, ten však může parlament rozpustit.

- a) Parlamentní režim
- b) Prezidentský režim
- c) **Poloprezidentký režim**
- d) Autoritativní režim

38. Za významnou postavu, které ideologie je považován Edmund Burke?

- a) Komunismus
- b) Nacionalismus
- c) **Konzervatismus**
- d) Anarchismus

39. Britské konzervativce během vlády předsednictví Margaret Thatcherové v 80. let, díky překlenutí nechuti strany k ideologii a abstraktním principům, a především kvůli politice založené na přesvědčení (conviction politics) a mobilizační strategii, lze zařadit k jakému typu stran?

- a) Strany revoluční
- b) Strany levicové
- c) **Strany integrativní**
- d) Strany kádrové

40. O jaký prvek ze schématu politického systému z hlediska systémové teorie se jedná?

Tento prvek je charakterizován především výsledky politického procesu neboli vytváření pravidel hry. Konkrétně se jedná o tvorbu právních norem a jejich implementací. Zjednodušeně lze říci, že díky tomuto prvku politický systém zpracovává společenské požadavky a produkuje obecně závazná rozhodnutí, která upravují život společnosti.

- a) Vstupy
- b) Výstupy**
- c) Artikulace požadavků
- d) Agregace požadavků